U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **R. L.**, zast. JUDr. Jitkou Kučerovou, advokátkou, se sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni žalobce JUDr. Jitce Kučerové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný sdělením ze dne 11. 12. 2009, č. j.: MV-95866-2/OAM-2009, reagoval na přípis ze dne 12. 11. 2009, ve kterém žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný uvedeným sdělením žalobci oznámil, že podle ustanovení § 3a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), je cizinec oprávněn učinit prohlášení o mezinárodní ochraně v zařízení pro zajištění cizinců, s výjimkou cizince zajištěného za účelem jeho předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy nebo právního předpisu Evropských společenství (§ 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky). Vzhledem k tomu, že žalobce je v zařízení pro zajištění cizinců zajištěn právě podle výše uvedeného ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., nepovažoval žalovaný uvedený přípis žalobce za prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu a konstatoval, že pobyt žalobce se i nadále řídí zákonem č. 326/1999 Sb.

V podané žalobě označil žalobce shora uvedené sdělení žalovaného ze dne 11. 12. 2009 za rozhodnutí správního orgánu a namítal, že mu tímto rozhodnutím bylo upřeno právo na řízení o udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval, že napadené rozhodnutí je v

rozporu s čl. 1 odst. 2 a čl. 10 Ústavy ČR ve spojení s Úmluvou o právním postavení uprchlíků, čl. 43 Listiny základních práv a svobod, § 133 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a § 12 odst. 1 písm. h) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Bez ohledu na to, že nemohlo být zahájeno řízení podle zákona o azylu, mělo být podle žalobce zahájeno řízení ve věci přiznání statutu uprchlíka a udělení vnitrostátního azylu podle čl. 43 Listiny základních práv a svobod, jak to žalovanému ukládá § 133 odst. 1 správního řádu a § 12 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb. Tato povinnost žalovanému dále plyne z čl. 1 odst. 2 a čl. 10 Ústavy ČR ve spojení s Úmluvou o právním postavení uprchlíků a z čl. 43 Listiny základních práv a svobod. V zemi původu se žalobce obává vážné újmy. Žalobce požádal Městský soud v Praze, aby ve smyslu § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), ve spojení s čl. 95 odst. 2 Ústavy, přerušil řízení a předložil věc Ústavnímu soudu, neboť lze důvodně pochybovat o souladu § 3a písm. a) bod 4 zákona o azylu, na základě kterého bylo žalobci napadeným rozhodnutím žalovaného upřeno právo žádat o udělení jedné z forem mezinárodní ochrany, s ústavním pořádkem. Žalobce dále požádal o osvobození od soudních poplatků, přiznání odkladného účinku žaloby a navrhl, aby Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2009, č. j.: MV-95866-2/OAM-2009, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 1. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 19, žalobce osvobodil od soudních poplatků.

Městský soud v Praze dále usnesením ze dne 4. 8. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 33, řízení přerušil s odůvodněním, že u téhož soudu napadla před podáním této žaloby jiná žaloba, směřující proti vyřízení obdobné žádosti cizince Ministerstvem vnitra. Tato žaloba byla zapsána pod sp. zn. 1 Az 21/2009 a usnesením ze dne 28. 1. 2010, č. j. 1 Az 21/2009 – 19, byla věc postoupena Krajskému soudu v Praze. Proti tomuto usnesení byla podána kasační stížnost, na jejímž základě se měl Nejvyšší správní soud zabývat otázkou místní příslušnosti, tedy i otázkou, zda se jedná o věc, která má být posouzena podle zákona o azylu nebo o věc jinou, u které je dána místní příslušnost soudu podle sídla žalovaného správního orgánu. Městský soud se proto rozhodl řízení přerušit a vyčkat posouzení sporné otázky Nejvyšším správním soudem.

Usnesením ze dne 20. 9. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 39, Městský soud v Praze rozhodl, že 1) v řízení se pokračuje, 2) návrh žalobce na přerušení řízení se zamítá, 3) žaloba se odmítá a 4) žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Konstatoval, že v řízení pokračuje, neboť dne 11. 8. 2010 nabyl právní moci rozsudek ze dne 30. 6. 2010, č. j. 6 Azs 16/2010 – 65, kterým Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2010, č. j. 1 Az 21/2009 – 19.

Městský soud neshledal naplnění předpokladů ustanovení § 48 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.") pro přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu. Vycházel z odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 – 74, s jehož závěry se zcela ztotožnil.

Uvedený soud dále zvažoval, zda žalobou napadený úkon žalovaného ze dne 11. 12. 2009 by nebylo možno posoudit jako rozhodnutí v materiálním smyslu,

byť nemá náležitosti, které vyžaduje správní řád, a po posouzení jeho obsahu dospěl k závěru, že za rozhodnutí předmětný úkon považovat nelze, neboť nesplňuje předpoklady rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Chybí tudíž jedna z podmínek řízení, za nichž může soud ve správním soudnictví podrobit přezkumu úkon správního orgánu a jedná se tak o úkon ze soudního přezkumu vyloučený podle § 70 písm. a) s. ř. s. Městský soud proto podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobu odmítl. Vzhledem k tomu, že napadený úkon není rozhodnutím podléhajícím přezkumu ve správním soudnictví, nerozhodoval samostatným usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., v níž, stejně jako již v žalobě, namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného mu upřelo právo na řízení o udělení jedné z forem mezinárodní ochrany poskytované Českou republikou. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud podle § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a čl. 95 Ústavy, řízení přerušil a předložil věc Ústavnímu soudu, neboť lze důvodně pochybovat o souladu § 3a písm. a) bod 4 zákona o azylu, na základě kterého mu bylo upřeno právo žádat o udělení jedné z forem mezinárodní ochrany. Stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti z řad advokátů.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 11. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 50, žalobci ustanovil k zastupování pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Jitku Kučerovou, advokátku. Poté spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu s předkládací zprávou, ve které uvedl, že kasační stížnost není podána včas. Nejvyšší správní soud se s tímto vyhodnocením nedodržení lhůty k podání kasační stížnosti ztotožňuje.

Ze spisu Městského soudu v Praze vyplývá, že napadené usnesení tohoto soudu, v němž byl stěžovatel řádně poučen o možnosti podání kasační stížnosti do dvou týdnů ode dne jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze, bylo uloženo na poště dne 23. 9. 2010 z důvodu, že adresát nebyl zastižen. Protože si adresát Mgr. D. K., obecný zmocněnec s adresou pro doručování: Organizace pro pomoc uprchlíkům se sídlem Kovářská 4, Praha 9, písemnost v úložní lhůtě nevyzvedl, byla tato dne 5. 10. 2010 vložena do jeho domovní schránky.

Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Podle téhož ustanovení nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. pak stanoví, že lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. v návaznosti na § 46 odst. 1 a 3 a § 50b a § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, platí, že nebyl-li adresát písemnosti, která se doručuje do vlastních rukou, zastižen v místě, které označil, uloží se písemnost na poště a adresát se o tom vyrozumí s tím, že si má písemnost vyzvednout. Nevyzvedne-li si písemnost do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl; vychází se tedy z tzv. fikce doručení. Posledním

dnem uvedené desetidenní lhůty počítané od uložení zásilky, která byla určena do vlastních rukou adresáta, bylo v dané věci pondělí dne 4. 10. 2010 (den 3. 10. 2010, na který připadl konec lhůty, byla neděle) a tento den, tedy pondělí 4. 10. 2010, se považuje za den doručení písemnosti adresátovi. Protože dnem, který určil počátek běhu lhůty pro podání kasační stížnosti (dnem doručení), bylo v projednávané věci pondělí 4. 10. 2010 a jednalo se o lhůtu dvoutýdenní, posledním dnem lhůty pro podání kasační stížnosti bylo potom pondělí 18. 10. 2010. Tento den se totiž svým označením – pondělí – shoduje s označením dne, jenž určil počátek lhůty. Nejpozději v tento den mohlo být podání (kasační stížnost) odesláno s účinky zachování lhůty.

Podle otisku razítka pošty na obálce, v níž byla kasační stížnost doručena Městskému soudu v Praze, však byla kasační stížnost podána k poštovní přepravě v úterý dne 19. 10. 2010. Stalo se tak až po marném uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti, která skončila v pondělí 18. 10. 2010. Nezbývá tudíž než konstatovat, že lhůta pro podání kasační stížnosti byla zmeškána a Nejvyšší správní soud proto musel kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. b), za použití § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou odmítnout.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že fikce doručení neboli tzv. náhradní doručení je institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě stěžovatele tak v den následující po uplynutí posledního dne desetidenní úložní lhůty začala běžet dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti, a to bez ohledu na to, zda se stěžovatel o obsahu doručované písemnosti dozvěděl. Náhradní doručení je neúčinné pouze tehdy, pokud účastník soudu prokáže, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastižen, a v 10 dnech následujících; žádný takový důkaz však stěžovatel soudu nepředložil a nic takového ani netvrdí.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2010, č. j. 6 A 10/2010 – 50, byla stěžovateli ustanovena zástupkyní JUDr. Jitka Kučerová, advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátky částkou 1 x 2100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")], a dále 1 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). V podání ze dne 25. 4. 2011 ustanovená zástupkyně neuvedla, že by byla plátkyní DPH, přiznává se jí tedy odměna za zastupování v celkové výši 2400 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu